

Plan Odnowy Miejscowości Butrymowce na lata 2009 – 2013

Biebrza i Sidra,

źródło: http://kajaki.onet.pl/38,1127786,,Biebrza_i_Sidra,rzeka.html

**Gmina Nowy Dwór
Sierpień 2009 r.**

Spis treści:

1. Wprowadzenie	3
2. Ogólna charakterystyka miejscowości Butrymowce	5
2.1 Położenie miejscowości, przynależność administracyjna, demografia.....	5
2.2 Historia wsi Butrymowce na tle historii gminy Nowy Dwór	7
2.3. Analiza krajobrazu architektonicznego wsi Butrymowce	8
3. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie wsi Butrymowce.....	8
3.1 Zasoby przyrodnicze	8
3.2 Dziedzictwo kulturowe	9
3.3 Obiekty i tereny o charakterze rekreacyjnym	9
3.4 Infrastruktura społeczna	10
3.6 Gospodarka i rolnictwo	10
3.7 Infrastruktura techniczna.....	11
3.8 Kapitał społeczny i ludzki	12
3.9 Zestawienie analizy zasobów wsi.....	13
4. Ocena mocnych i słabych stron wsi (analiza SWOT)	14
5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych	15
6. Odbiorcy Planu Odnowy Miejscowości	16
7. Wdrożenie i monitorowanie realizacji Planu	16
8. Instrumenty realizacji Planu	16
9. Promocja Planu Odnowy Miejscowości	17
10. Podsumowanie	17

1. Wprowadzenie

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych dokumentów stanowiących podstawę określenia kierunków odnowy wsi, wytyczenia dróg jej rozwoju oraz poprawy warunków życia jej mieszkańców. Niniejsze opracowanie będzie stanowiło użyteczne narzędzie zarządzania rozwojem społeczno-ekonomicznym wsi Butrymowce.

Do głównych korzyści z posiadania Planu Odnowy zaliczyć można:

1. większą efektywność zarządzania zasobami lokalnymi, takimi jak: środowisko, ludzie, infrastruktura oraz środki finansowe,
2. angażowanie władz Gminy oraz mieszkańców wsi/miasta w planowanie swojej przyszłości,
3. identyfikacja głównych walorów lokalnych umożliwiających rozwój danej miejscowości,
4. systematyczne monitorowanie wdrażania zadań zapisanych w dokumencie.

Punktem wyjścia Planu Odnowy jest identyfikacja najbardziej strategicznych zasobów lokalnych. Plan Odnowy zawiera także sposoby zmobilizowania tychże zasobów do promocji i rozwoju danej miejscowości.

Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny załącznik do wniosku o sfinansowanie odnowy miejscowości ze środków „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013”, oś 3 „Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej”, działanie „Odnowa i rozwój wsi”.

Warto w tym momencie podkreślić, że Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 stanowi kontynuację Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 – 2006”. PROW będzie realizowany w latach 2007 - 2013 na terenie całego kraju. Podstawy założeń strategicznych Programu, opisane zostały w Krajowym Planie Strategicznym Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013. Działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich realizowane będą w ramach czterech osi priorytetowych:

Oś 1 Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego.

Oś 2 Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich.

Oś 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej.

Oś 4 LEADER.

Powyższe działania będą współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz ze środków krajowych przeznaczonych na ten cel w ustawie budżetowej. PROW - to szeroka paleta działań, która skupia się na rozwoju obszarów wiejskich - na poprawie konkurencyjności sektora rolnego, zapewnianiu równowagi pomiędzy rentownością gospodarstw rolnych, ochroną środowiska i społecznym wymiarem postępu na terenach wiejskich. To oddziaływanie na rolnictwo w taki sposób, aby uwypatnić walory środowiskowe i krajobrazowe terenów wiejskich. To również środki na tworzenie nowych miejsc pracy, poprawę jakości życia i organizowanie lokalnych grup działania opierających na partnerstwie społeczności lokalnych, organizacji branżowych i samorządów przy urzeczywistnianiu inicjatyw służących szeroko pojętemu rozwojowi.

Ze względu na fakt, że Plan Odnowy Miejscowości stanowi załącznik do wniosku o przyznanie pomocy odnowy wsi w ramach PROW-u, poniżej przedstawiono zasadnicze cele, opis grupy beneficjentów oraz zakres pomocy finansowej oferowanej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”.

Do głównych celów tego działania należą:

- poprawa jakości życia na obszarach wiejskich,
- promocja obszarów wiejskich,
- rozwój tożsamości społeczności wiejskiej,
- zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich,
- wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich.

Głównymi podmiotami, które mogą się ubiegać o środki finansowe z tego działania są:

- gmina,
- instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego,
- kościół lub inny związek wyznaniowy,
- organizacja pozarządowa mająca status organizacji pożytku publicznego w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.), której cele statutowe są zbieżne z

celami działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego PROW 2007 -2013.

W ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” środki finansowe będą mogły zostać przeznaczone na następujące rodzaje przedsięwzięć:

- 1) budowę, przebudowę, remont lub wyposażania budynków pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe i społeczno - kulturalne, w tym świetlic i domów kultury, z wyłączeniem szkół, przedszkoli i żłobków;
- 2) budowę, przebudowę, remont lub wyposażanie obiektów małej architektury;
- 3) budowę, przebudowę lub remont przeznaczonych do użytku publicznego ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, placów zabaw, miejsc rekreacji oraz obiektów sportowych, z wyłączeniem sal sportowych, przeznaczonych wyłącznie dla szkół lub przedszkoli;
- 4) zakup towarów służących przedsięwzięciom związanym z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych lub tradycyjnych zawodów;
- 5) związanych z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno - przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego;
- 6) urządzania i porządkowania terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku;
- 7) budowę, przebudowę lub remont infrastruktury turystycznej;
- 8) zagospodarowanie zbiorników i cieków wodnych w celu wykorzystania ich do rekreacji lub w celu poprawy estetyki miejscowości;
- 9) rewitalizację budynków wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków, użytkowanych na cele publiczne oraz obiektów małej architektury, odnawiania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych i miejsc pamięci;
- 10) zakup i odnawianie obiektów charakterystycznych dla danego regionu lub tradycji budownictwa wiejskiego i ich adaptacji na cele publiczne;
- 11) budowę, przebudowę, remont lub wyposażanie obiektów budowlanych przeznaczonych na cele promocji lokalnych produktów i usług, w tym pawilonów, punktów wystawowych, sal ekspozycyjnych lub witryn;
- 12) odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawiania cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków;
- 13) wyburzenia i rozbiórkę zdewastowanych obiektów budowlanych w celu uporządkowania terenu w miejscowości, jeżeli niemożliwe jest ich odnowienie i dalsze użytkowanie – w zakresie koniecznym do realizacji operacji wymienionych w pkt 1-12;
- 14) zakup materiału siewnego lub nasadzeniowego roślin wieloletnich — koniecznego do realizacji operacji;
- 15) zakup sprzętu, materiałów i usług, służących realizacji operacji;
- 16) ogólne, które są bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją operacji.

Obszarem realizacji Planu Odnowy Miejscowości Butrymowce jest obszar tej miejscowości.

Niniejsze opracowanie zawiera: opis wsi, inwentaryzację zasobów służących odnowie tej wsi, a także analizę SWOT, czyli identyfikację mocnych i słabych stron miejscowości, a także szans i zagrożeń jej rozwoju. Najważniejszym elementem niniejszego dokumentu jest opis planowanych kierunków rozwoju wsi Butrymowce, zawierający krótką charakterystykę planowych tam przedsięwzięć wraz z szacunkowym kosztorysem i harmonogramem działań. Zamieszczone w Planie zadania są efektem konsultacji społecznych. Zostały one zgłoszone sołtysowi przez mieszkańców, głównie liderów społeczno-gospodarczych wsi. Plan Odnowy Miejscowości ma bowiem z założenia uwzględniać różne opinie, pomysły i koncepcje zgłaszane przez samych zainteresowanych odnową wsi, czyli przez członków społeczności. Należy zaznaczyć, że zasada konsultacji społecznych będzie utrzymana na każdym etapie realizacji Planu Odnowy Miejscowości Butrymowce. Władze Gminy są otwarte na wszelkie uwagi i postulaty mieszkańców. Sugestie społeczności lokalnej będą prezentowane na sesjach Rady Gminy, monitorujących stan realizacji przedmiotowego Planu.

2. Ogólna charakterystyka miejscowości Butrymowce

2.1 Położenie miejscowości, przynależność administracyjna, demografia

Wieś Butrymowce położona jest w południowo – zachodniej części gminy Nowy Dwór, w powiecie sokólskim, blisko granicy z gminą Dąbrowa Białostocka.

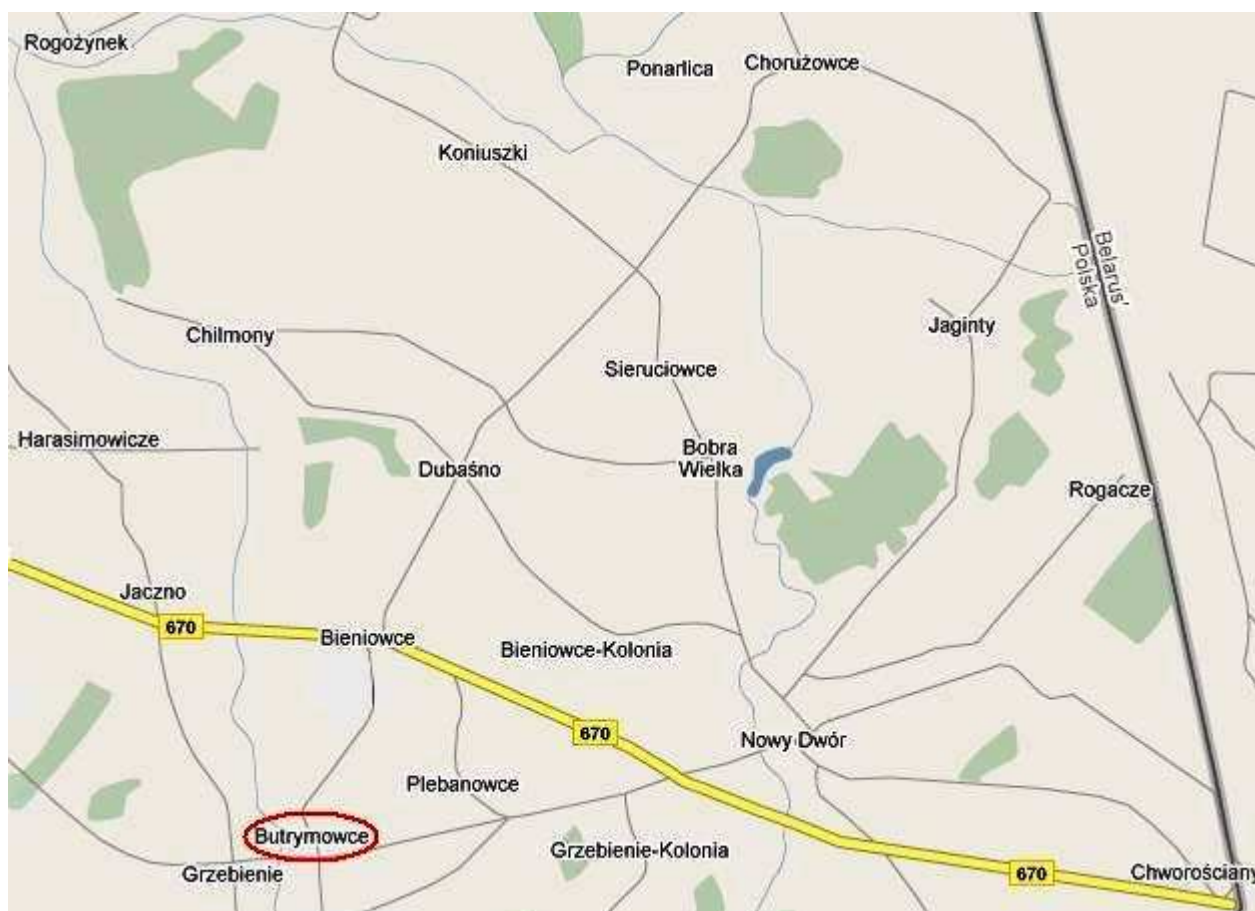
Gminy Nowy Dwór jest usytuowana we wschodniej części województwa podlaskiego. Część gminy leży bezpośrednio w otulinie Biebrzańskiego Parku Narodowego. Gmina graniczy:

- od północy z gminą Lipsk (powiat augustowski),
- od zachodu z gminą Dąbrowa Białostocka (powiat sokólski),
- od południa z gminą Sidra i Kuźnicą (powiat sokólski),
- od wschodu graniczy z Białorusią.

Rysunek 1 Położenie gminy Nowy Dwór w powiecie sokólskim i położenie wsi Butrymowce w gminie Nowy Dwór

Źródło: PRL gminy Nowy Dwór, strona internetowa: <http://www.sokolka-powiat.pl>

<http://www.maptur.pl/podlaskie/sok%C3%B3lski/nowy%20dw%C3%B3r/butrymowce.html>

Liczba ludności we wsi Butrymowce – zgodnie z danymi z Urzędu Gminy Nowy Dwór (stan na dzień 31.12.2008) – wynosi 69 osób, co stanowi zaledwie niecałe 2,5% liczby mieszkańców całej gminy Nowy Dwór. W ciągu ostatnich trzech lat liczba mieszkańców wsi pozostawała mniej więcej na tym samym poziomie.

Tabela 1 Liczba mieszkańców Butrymowce w latach 2006-2008

	Liczba mieszkańców wsi Butrymowce
Stan na dzień: 31.12.2006	71
Stan na dzień: 31.12.2007	71
Stan na dzień: 31.12. 2008	69

Źródło: USC, Urząd Gminy Nowy Dwór

Dane statystyczne dotyczące struktury wiekowej mieszkańców całej gminy Nowy Dwór mówią, że ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowi 18,8% całej społeczności, ludność w wieku produkcyjnym 55,4%, zaś w wieku poprodukcyjnym 25,8%. Oznacza to, że podobnie jak inne wsi w tej gminie, miejscowość Butrymowce charakteryzuje się także wyjątkowo niekorzystną strukturą wiekową mieszkańców, bowiem osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią bardzo duży odsetek społeczności.¹ Nie należy oczekiwać zmiany w tym zakresie w najbliższej przyszłości, gdyż w 2007 roku zanotowano zaledwie 3 urodzenia, a w 2006 i 2008 – ani jednego. Znikoma jest także liczba zawieranych małżeństw. Liczbę urodzeń jak też zawieranych ślubów w Butrymowcach w okresie lat 2006-2008 zestawiono w tabeli 2.

¹ Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Nowy Dwór na lata 2008-2013.

Tabela 2 Liczba urodzeń w miejscowości Butrymowce w latach 2006-2008

Liczba urodzeń w miejscowości Butrymowce	Liczba urodzeń
1.01.2006 - 31.12.2006	0
1.01. 2007 - 31.12.2007	3
1.01.2008 - 31.12. 2008	0

Źródło: USC, Urząd Gminy Nowy Dwór

Tabela 3 Liczba małżeństw zawieranych w latach 2006-2008

Liczba małżeństw zawieranych w latach 2006-2008	Liczba małżeństw
1.01.2006 - 31.12.2006	0
1.01. 2007 - 31.12.2007	3
1.01.2008 - 31.12. 2008	1

Źródło: USC, Urząd Gminy Nowy Dwór

Statystyka dotycząca liczby wymeldowań oraz zameldowań na terenie miejscowości Butrymowce utrzymuje się na względnie stałym poziomie. Zaobserwować można podobną liczbę zameldowań i wymeldowań na przestrzeni ostatnich 3 lat.

Tabela 4 Liczba zameldowań i wymeldowań we wsi Butrymowce w latach 2006-2008

	Liczba zameldowań	Liczba wymeldowań	Saldo migracji
1.01.2006 - 31.12.2006	1	1	0
1.01. 2007 - 31.12.2007	2	1	+1
1.01.2008 - 31.12. 2008	0	1	-1

Źródło: USC, Urząd Gminy Nowy Dwór

Struktura demograficzna miejscowości Butrymowce wskazuje zatem na niezbyt korzystne trendy ludnościowe, zwłaszcza związane ze starzeniem się mieszkańców. Należy podkreślić, że naturalne procesy starzenia ludności oraz konieczność zapewnienia opieki ludziom starszym i niepełnosprawnym będą skutkować przemianami strukturalnymi w rolnictwie ze zmianą zagospodarowywania obiektów mieszkalnych i produkcyjnych łącznie.

2.2 Historia wsi Butrymowce na tle historii gminy Nowy Dwór

Historia wsi wpisuje się w historię całej gminy Nowy Dwór. Początki Nowego Dworu sięgają końca XV w., kiedy w Puszczy Grodzieńskiej nad górną Biebrzą, przy drodze wiodącej z Grodna w głąbi lasu, powstał dwór gospodarski zwany Nowym Dworem Białym. Wokół wkrótce rozrosła się niewielka osada. W 1504 r. wielki książę litewski Aleksander zbudował kościół p.w. św. Jana Chrzciciela. W I poł. XVI w. Nowy Dwór dzierżawiły różne rody Gliniskich i Sapiehów, 1536 r. królowa Bona wykupiła go z rąk prywatnych. W wyniku przeprowadzonych przez Bonę reform miejscowość stała się ważnym ośrodkiem administracyjnym. Znaczenie Nowego Dworu szybko rosło i osada przekształciła się w miasteczko – w 1539 r. są wymieniani w dokumentach mieszcianie nowodworscy. Dzięki staraniom królowej, Nowy Dwór uzyskał niepełne prawa miejskie, miał przywileje na dwa targi i dwa jarmarki. W roku 1578 Nowy Dwór otrzymał pełne magdeburskie prawa miejskie. W 1589 r. Puszcza Nowodworska oraz miasto i okoliczne wsie weszły w skład ekonomii grodzkiej. Nowy Dwór stał się ośrodkiem klucza – mniejszej jednostki gospodarczej w ramach ekonomii – obejmującego pięć wsi. Taki stan utrzymał się do rozbiorów. W II poł. XVIII wieś Nowy Dwór, podobnie jak wiele innych mniejszych miast regionu, przeżywała okres upadku, do którego przyczyniły się potop szwedzki i inkursja moskiewska, a potem wojna północna. Do wyludnienia Nowego Dworu i innych miejscowości w okolicy w latach 1679–1711 przyczyniły się przywleczone przez wojska zarazy i wielka epidemia dżumy (cała ludność liczyła wówczas zaledwie 103 rodziny). Liczba ludności wzrastała stopniowo w ciągu XVIII, z czego 20 % stanowili Żydzi.

W wyniku rozbiorów Nowy Dwór znalazł się w zaborze pruskim. Miasto liczyło wówczas 96 domów i było siedzibą sądu powiatowego. W 1807 r. Nowy Dwór wraz z całym obwodem

białostockim został włączony do Rosji, a samo miasto jako była królewszczyznę sprzedano rosyjskiej rodzinie Niejełowych.

W XIX w. liczba ludności miasteczka szybko się powiększała, przede wszystkim na wskutek wzrostu liczby Żydów. W 1886 r. były tu wówczas 202 domy, kościół, cerkiew i dwie bożnice. Mieszkańcy trudnili się głównie rolnictwem, dopiero w drugiej kolejności handlem i rzemiosłem. Do rozwoju miasteczka nie przyczyniła się nawet budowa linii kolejowej z Grodna do Augustowa. Przed I wojną światową i w okresie międzywojennym Nowy Dwór słynął jedynie z targów, na których handlowano końmi i bydłem.

W 1934 r. Nowy Dwór utracił prawa miejskie. Podczas okupacji hitlerowskiej, Niemcy wysiedlili całą ludność żydowską do getta w Suchowoli.

Po wojnie Nowy Dwór znalazł się w bardzo złej sytuacji – utracił dużą część ludności, przede wszystkim Żydów. Linia kolejowa została zlikwidowana, a w 1962 r. wybudowano nową, łączącą Sokółkę z Augustowem (przebiega ona w odległości 10 km od wsi).

Obecnie Nowy Dwór jest spokojną wsią gminną i niewiele się zmieniło od czasów przedwojennych. Przy ulicach stoją drewniane chałupy z ozdobnymi nadokiennikami, węglami i rzeźbionymi listewkami.

Od 1990 roku Nowy Dwór jest siedzibą gminy, w skład której wchodzi 19 sołectw, w tym sołectwo Butrymowce.

2.3. Analiza krajobrazu architektonicznego wsi Butrymowce

Zagospodarowanie przestrzenne miejscowości opiera się na miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Butrymowce są typową ulicówką, domy zlokalizowane są wzdłuż jednej ulicy. W zabudowie jednorodzinnej można spotkać zarówno domy drewniane, jak i murowane. Wieś posiada także zabudowanie o charakterze rolniczym, gdyż niemal wszystkie mieszkańcy Butrymowiec utrzymują się z rolnictwa.

3. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie wsi Butrymowce

Zasoby wsi to wszelkie elementy materialne i niematerialne, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości do budowania bądź realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć związanych z odnową krajobrazu architektoniczno-kulturowego danej miejscowości.

3.1 Zasoby przyrodnicze

W samych Butrymowcach nie występują pomniki przyrody. Jednak wieś jest zlokalizowana w niedalekiej odległości od otuliny cennego obiektu przyrodniczego, jakim jest unikatowy na skalę europejską Biebrzański Park Narodowy. Biebrzański Park Narodowy stanowi jedyny w tej części kontynentu naturalny obszar bagienny. Tak duży i unikatowy naturalny kompleks torfowisk położony nad malowniczo meandrującą rzeką posiada nadzwyczajne walory krajobrazowe. Otulina zajmuje powierzchnię 59223 ha.

Biebrzański Park Narodowy jest największym i najlepiej zachowanym w Europie kompleksem torfowisk niskich z unikalną różnorodnością gatunkową roślin i zwierząt oraz doskonale zachowanych ekosystemów

Gmina Nowy Dwór znajduje się na terenie obszaru Natura 2000 „Dolina Biebrzy” o kodzie PLH200008.

Obszar ten charakteryzuje się obecnością unikatowych gatunków ptaków, m.in. takich jak: bocian biały, łabędź niemy, myszółów zwyczajny, myszółów włochaty, kuropatwa, żuraw, czajka, rycyk, grzywacz, synogarlica turecka, dzięcioł duży, skowronek polny, dzierlatka, dymówka, oknówka, świergotek polny, świergotek łąkowy, pliszka siwa, słowik szary, rudzik, kopciuszek, kos, kwiczoł, piecuszek, zaganiacz, sikora bogatka, sikora modra, dzierzba gąsiorek, sroka, kruk, kawka, wrona siwa, szpak, jemioluszek, wróbel, zięba, dzwoniec, szczygieł, gil, trznadel.

Teren, na którym położona jest wieś Butrymowce, stanowi atrakcyjny obszar pod względem turystycznym. Walory tego obszaru wynikają z budowy geologicznej terenu, związanej z

dwoma zlodowaceniami a warunkującej interesujący krajobraz wysoczyzny poprzecinanej rzekami. Największymi atutami całej gminy Nowy Dwór (na której zlokalizowane są Burymowce) są: czyste środowisko przyrodnicze, korzystne uwarunkowania do rozwoju rolnictwa tradycyjnego, przebieg drogi wojewódzkiej nr 670.

Obszar miejscowości Butrymowce **leży w dorzeczu Sidry - dopływu Biebrzy**. Źródła rzeki Biebrzy znajdują się w rejonie Wzgórz Sokólskich, na południe od miejscowości Nowy Dwór. Po opuszczeniu wysoczyzny, płynąc na północ rzeka Biebrza wpływa w obszerną pradolinę, gdzie przyjmuje swój pierwszy prawy dopływ – rzekę Nurkę i stąd płynie w kierunku zachodnim. Od tego miejsca aż do ujścia do rzeki Narwi, w pobliżu Osowca, Biebrza płynie przez Kotlinę Biebrzańską. Długości rzek na terenie gminy są następujące: Biebrza - 22 km, Sidra - 15 km, Nurka – 4 km. Poza naturalnymi ciekami wodnymi w miejscowości Bobra Wielka zlokalizowane są stawy rybne o powierzchni użytkowej 15 ha i zdolności retencyjnej ok. 6 tys. m³.

W okolicach wsi Butrymowce występują lasy prywatne oraz lasy państwowe. Lasy państwowe prowadzą gospodarkę w oparciu o plany urządzenia lasów gospodarstwa leśnego, zaś lasy prywatne w oparciu o uproszczone plany urządzenia lasów poszczególnych obszarów wsi. Drzewostan jest zróżnicowany. Lasy pełnią głównie funkcję gospodarczą, produkcja wysokiej klasy surowca drzewnego oraz funkcję wodno i glebo ochronną. Są walorem krajobrazowym miejscowości i ostoją dzikiego ptactwa i zwierząt.

3.2 Dziedzictwo kulturowe

Na terenie wsi znajdują się zabytki ujęte w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków. Są to: drewniany dom nr 9 pochodzący z lat 20-tych XX wieku oraz drewniany dom nr 12 z początku XX wieku. ²

3.3 Obiekty i tereny o charakterze rekreacyjnym

Teren, na którym położone są Butrymowce, stanowi atrakcyjny obszar pod względem turystycznym. Walory tego obszaru wynikają z budowy geologicznej terenu, związanej z dwoma zlodowaceniami, warunkującej interesujący krajobraz wysoczyzny poprzecinanej rzekami. Największymi atutami miejscowości są: czyste środowisko przyrodnicze, korzystne uwarunkowania do rozwoju rolnictwa tradycyjnego, położenie niedaleko drogi wojewódzkiej nr 670.

W okolicy wsi przebiega szlak kajakowy spływu „Biebrza i Sidra”, który został opisany przez M. Kwaszonka w przewodniku turystycznym Pascala pt. „Rzeki Mazur i Suwalszczyzny. Przewodnik kajakowy”. Pierwszy etap spływu nazwany został „Sidra-Butrymowce”. Zgodnie z opisem zawartym w przewodniku na wysokości wsi Butrymowce „rzeka wpływa w obszar bezkresnych łąk, gdzie można rozkoszować się słońcem i spokojem. Po kilkuset metrach zaczyna silnie meandrować, by po chwili płynąć dalej w miarę prostym korytem aż do mostu na drodze łączącej wieś Grzebienie i Butrymowce”.

W Butrymowcach funkcjonuje jedno zarejestrowane gospodarstwo agroturystyczne: Elżbieta Radziwon Butrymowce 8, 16-205 Nowy Dwór tel. (085) 722 64 67.

We wsi istnieje boisko sportowe, które może zostać wykorzystane do organizowania różnego rodzaju imprez o charakterze sportowo – rekreacyjnym. ³

---

² Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Nowy Dwór, grudzień 2005, Pracownia Usług Projektowych Inwestycyjnych Konserwacji Zabytków „HOT” z Supraśla.

³ Strategia Rozwoju Gminy Nowy Dwór na lata 2001 - 2010

3.4 Infrastruktura społeczna

We wsi Butrymowce znajduje się budynek po byłym sklepie Gminnej Spółdzielni, który po wykonaniu generalnego remontu można będzie wykorzystać do zorganizowania w nim wiejskiej świetlicy. Po przeprowadzeniu remontu obiekt ten służyłby dla potrzeb mieszkańców tej wsi (np. zebrania wiejskie, spotkania towarzyskie, itp.)

Rysunek 2 Budynek GS przeznaczony na świetlicę wiejską

Źródło: UG Nowy Dwór

W gminie Nowy Dwór, w której położone są Butrymowce działa Nowodworski Ośrodek Kultury (NOK) jako jednostka organizacyjna samorządu gminnego. Zasięgiem swego oddziaływania obejmuje on wszystkie wsie zlokalizowane w granicach administracyjnych gminy Nowy Dwór. NOK organizuje cyklicznie imprezy kulturalne, spotkania, zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży z całej gminy. Nowodworski Ośrodek Kultury planuje w przyszłości szereg imprez, w tym najistotniejszą – przegląd zespołów ludowo-folklorystycznych pod nazwą „Granice”. Impreza będzie miała charakter międzynarodowy.

3.6 Gospodarka i rolnictwo

Na terenie wsi nie funkcjonują podmioty gospodarcze, nie działa żadna spółka (handlowa lub cywilna), co negatywnie wyróżnia miejscowość wśród innych.

Butrymowce są miejscowością typowo rolniczą. Wynika to z przeznaczenia gruntów oraz z podstawowych działalności, jakimi się zajmują mieszkańcy gminy. Dla większości mieszkańców wsi rolnictwo jest głównym źródłem utrzymania. We wsi funkcjonują 23 gospodarstwa rolne.

Tabela 5 Liczba gospodarstw w Butrymowcach

Lp.	Nazwa sołectwa	Liczba mieszkańców	Liczba gospodarstw	Powierzchnia gruntów wg obrębów ewidencyjnych [ha]	Nr obrębu ewidencyjnego
1.	Butrymowce	71	23	228,2	2

Źródło: Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Nowy Dwór 2007-2013

Na terenie całej gminy, więc również na terenie wsi Butrymowce dominują gleby rdzawe i bielcowe wykształcone z piasków gliniastych, słabogliniastych i luźnych. Lokalnie występują gleby płowe i brunatne powstałe z piasków gliniastych, glin utworów pyłowych pochodzenia wodnego. Gleby organiczne występują głównie w dolinie Biebrzy. Dominującym typem siedlisk w dolinie są torfowiska zalewane i wynurzone reprezentujące typ zasilania hydrologicznego – soligeniczny naporowy.

Szczegółową klasyfikację gleboznawczą sołectwa Butrymowce zestawiono w tabeli 6.

Tabela 6 Klasyfikacja gleboznawcza sołectwa Butrymowce w ha (stan na dzień: 2009.07.23)

Klasa bonitacyjna	Grunty orne i sady	Użytki zielone	Razem użytki rolne
I	-	-	-
II	-	-	-
III a	-	4.7616	5.3616
III b	0.6000		
IV a	24.9317	31.0387	100.9541
IV b	44.9837		
V	27.2817	33.4086	60.6903
VI	50.4785	5.3300	61.3485
VI z	5.5400		

Źródło: Urząd Gminy Nowy Dwór

Z zestawienia w tabeli wynika, że sołectwo Butrymowce jako całość posiada stosunkowo słabe gleby, gdyż około 83,40 % powierzchni gruntów ornych, czyli zdecydowanie większość występuje w klasach bonitacyjnych IVb, V, VI i VI z. Dobre natomiast gleby, zaliczane do klas bonitacyjnych IIIa, IIIb, IVa zajmują jedynie obszar około 16,60 % powierzchni gruntów ornych sołectwa.

Ze względu na brak przemysłu oraz występującą na tym obszarze tradycyjną kulturę rolną, teren wsi nadaje się znakomicie do produkcji ekologicznie zdrowej żywności.

3.7 Infrastruktura techniczna

Przez Butrymowce przebiegają dwie drogi powiatowe:

1. Droga 1251B – Kudrawka – Butrymowce – Bieniowce o długości 3,60 km, nawierzchnia utwardzona, gruntowa na odcinku 2,20 km
2. Droga 1255B – Grzebień Kol. – Butrymowce o długości 0,90 km, nawierzchnia utwardzona ⁴.

Tabela 7 Zestawienie dróg powiatowych przebiegających przez Butrymowce

Nr ewidencyjny odcinka drogi	Długość [km]	Nawierzchnia
1251B Kudrawka -Butrymowce-Bieniowce	3,6	utwardzona, gruntowa (2,2 km)

⁴ Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Nowy Dwór na lata 2008 - 2013

1255B Różanystok - Grzebienie Kol.-Butrymowce	4,6	Utwardzona, nawierzchnia żwirowa
---	-----	----------------------------------

Źródło: Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Nowy Dwór na lata 2008 - 2013

Obsługa publicznego transportu lokalnego mieszkańców wsi Butrymowce świadczona jest głównie przez przedsiębiorstwo państwowe PKS Białystok, oddział Sokółka na trasach: Butrymowce – Różanystok - Dąbrowa Białostocka. ⁵

W Butrymowcach zaopatrzenie w ciepło na potrzeby grzewcze i ciepłą wodę jest realizowane wyłącznie w sposób indywidualny przez mieszkańców wsi. Gminne wysypisko komunalnych odpadów stałych funkcjonuje w Nowym Dworze. Właścicielem składowiska jest Urząd Gminy w Nowym Dworze. Użytkowane jest one od 1991 roku i obliczeniowy czas korzystania z niego wynosi 17 lat. Parametry techniczne wysypiska: powierzchnia całkowita: 1,04 ha, komora składowania: 0,80 ha, wypełnienie składowiska: 71 %.

W chwili obecnej eksploatowana jest środkowa część wysypiska, na całej długości, dwa rzędy środkowe działek roboczych. Rozplantowania i przysypywania nagromadzonych odpadów dokonuje się w miarę potrzeb.

Na terenie wsi funkcjonuje system indywidualnego odbioru odpadów w oparciu o pojemniki o poj. 110 l w liczbie 10 sztuk. Odpady dostarczane są na wysypisko przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Dąbrowie Białostockiej, a do transportu odpadów używany jest samochód przystosowany do wywozu kontenerów.

Usługi w zakresie usuwania odpadów komunalnych stałych na terenie wsi Butrymowce świadczy „BIOM” sp. z o.o. w Dąbrowie Białostockiej. Do wywozu używane są samochody szczelne, czyste oraz znakowane w sposób umożliwiający identyfikację świadczonych usług. Selektywnie zebrane odpady z terenu wsi są kierowane do Zakładu Recyklingu w Dolistowie Starym (woj. podlaskie).

Długość sieci wodociągowej na terenie wsi wynosi 3,3 km, a liczba przyłączy to 14.

Do wsi Butrymowce woda dostarczana jest z hydroforni w Nowym Dworze. Jest to jedna z 4 hydroforni na terenie Gminy Nowy Dwór. Z hydroforni Nowy Dwór woda jest dostarczana także mieszkańcom następujących miejscowości: Nowy Dwór, Grzebienie Kol., Kudrawka, Kudrawka Kol., Plebanowce, Bieniowce, Bieniowce Kol., Chworościany, Synkowce. Wydajność studni wynosi 88m³/h, wydajność hydroforni 30m³/h. Hydrofornia jest wyposażona w 2 hydrofory o pojemności 4,5 tys. dm³ oraz 4 odżelaziacze Ø 1200 mm.

Wieś Choruzówce nie jest skanalizowana. Większość mieszkańców wsi odprowadza ścieki do bezodpływowych zbiorników lokalnych. Zgodnie z Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Nowy Dwór na lata 2007-2013, budowa sieci kanalizacyjnej do innych miejscowości w gminie powinna być poprzedzona analizą ekonomiczną przedsięwzięcia. Możliwe, iż rozwiązaniem ekonomicznie korzystniejszym w długim okresie analizy (30 lat) jest odprowadzanie ścieków do urządzeń lokalnych i dowożenie ścieków do oczyszczalni w Nowym Dworze. Rozwiązaniem alternatywnym jest budowa oczyszczalni przyzagrodowych. Aktualnie w gminie nie ma oczyszczalni przydomowych. Wskazany jest rozwój tego typu budownictwa.

3.8 Kapitał społeczny i ludzki

Zdecydowana większość mieszkańców wsi trudni się rolnictwem. Dane statystyczne dotyczące ludności zamieszkującej całą gminę Nowy Dwór, a więc również miejscowość Butymowce mówią, że ponad połowa to osoby posiadające wykształcenie zaledwie podstawowe. Ponadto prawie 13% nie posiada w ogóle wykształcenia szkolnego lub nie ukończyło szkoły podstawowej. Średnie wykształcenie posiada niespełna 16% mieszkańców gminy, a wyższe nieco ponad 2%. Są to wyniki bardzo niskie.⁶

We wsi nie funkcjonują żadne stowarzyszenia mieszkańców.

⁵ www.pks.bialystok.pl

⁶ Dane z Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku

3.9 Zestawienie analizy zasobów wsi

Rodzaj zasobu	Występuje w dużym nasileniu	Występuje w średnim nasileniu	Występuje w małym nasileniu	W ogóle nie występuje
Środowisko przyrodnicze				
- walory krajobrazu	x			
- walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)		x		
- walory szaty roślinnej (np. unikatowe gatunki roślin, rośliny chronione)		x		
- obszary przyrodniczo cenne			x	
- świat zwierzęcy (unikatowe gatunki zwierząt)		x		
- osobliwości przyrodnicze			x	
- wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)		x		
- podłoże, warunki hydrogeologiczne		x		
- gleby		x		
- walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe		x		
- walory zagospodarowania przestrzennego			X	
- zabytki			x	
- zespoły artystyczne				x
Dziedzictwo historyczne				
- tradycje, obrzędy, gwara		X		
- legendy, podania i fakty historyczne			x x	
- ważne wydarzenia historyczne			X	
- specyficzne nazwy			x	
- postacie historyczne				x
Obiekty i tereny				
- działki pod zabudowę mieszkaniową		x		
- działki pod domy letniskowe				x
- działki pod zakłady usługowe i przemysł				x
- pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe			x	
- tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny)				x
- place i miejsca publicznych spotkań			x	
- miejsca sportu i rekreacji				x
- specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)			x	
- znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe			x	

- możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne			x	
- placówki opieki społecznej				x
- szkoły				x
- świetlica wiejska		x		
Ludzie, organizacje społeczne				
- OSP				x
- twórcy ludowi				x
- Stowarzyszenia				x

Podsumowując charakterystykę wsi Butrymowce pod kątem zasobów, należy wyraźnie podkreślić, że największym bogactwem tej wsi są unikatowe walory krajobrazowe i przyrodnicze, a także spokój i cisza charakterystyczna dla obszarów zlokalizowanych daleko od dużych aglomeracji miejskich. Właściwe wykorzystanie wskazanych w dokumencie walorów, a także troska o ich promocję regionalną, jak też krajową, mogą przyczynić się do wykreowania wizerunku miejscowości nie tylko jako ośrodka turystycznego, ale także jako miejsca, gdzie można spokojnie i bezpiecznie mieszkać, nie tylko w okresie letnim, lecz również przez cały rok.

4. Ocena mocnych i słabych stron wsi (analiza SWOT)

Silne strony

- ✓ Unikatowe zasoby przyrodnicze wsi.
- ✓ Duży potencjał do rozwoju turystyki wiejskiej.
- ✓ Lokalizacja z dala od dużych aglomeracji miejskich (interesujące miejsce do życia i osiedlania się osób z innych części kraju).

Słabe strony

- ✓ Zły stan techniczny nawierzchni dróg dojazdowych.
- ✓ Brak bazy rozrywkowo- kulturalnej dla młodzieży.
- ✓ Niedostateczna promocja walorów historycznych, turystycznych i przyrodniczych wsi i jej okolic,
- ✓ Brak racjonalnej gospodarki ściekowo-odpadowej,
- ✓ Brak kanalizacji sanitarnej.

Szanse

- ✓ Zwiększenie liczby gospodarstw agroturystycznych.
- ✓ Utworzenie bazy turystycznej z wykorzystaniem walorów krajobrazowych rzeki Sidra.
- ✓ Rozwój i poprawa stanu technicznego infrastruktury drogowej.
- ✓ Popyt na ziemię w atrakcyjnych lokalizacjach.
- ✓ Zwiększenie budownictwa jednorodzinnego w otulinie Biebrzańskiego Parku Narodowego.
- ✓ Trend przenoszenia się mieszkańców na wieś.
- ✓ Rewitalizacja i ustawiczny wykup starych domów wiejskich i siedlisk przez mieszkańców dużych miast.
- ✓ Wykorzystanie potencjału turystycznego.
- ✓ Możliwość wykorzystania funduszy unijnych na wielokulturowość, pielęgnację tradycji, a także dziedzictwa historycznego i przyrodniczego.

Zagrożenia

- Słaby potencjał rozwojowy wsi ze względu na dominację ludzi w wieku poprodukcyjnym
- Brak możliwości „przyciągnięcia” młodych ludzi.
- Niemożność wyłonienia się liderów społeczno-gospodarczych we wsi Butrymowce ze względu na niewielką liczbę mieszkańców.

5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych

Wśród działań i inwestycji planowanych do realizacji we wsi Butrymowce w perspektywie lat 2009 – 2013 znajdują się następujące zadania:

Zadanie 1.

Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków

Zadanie 2.

Promocja miejscowości (stworzenie programu promocji wsi)

Zadanie 3.

Budowa ścieżek rowerowych Butrymowce, Chilmony, Koniuszki, Lipsk, Harasimowicze

Zadanie 4

Remont kapitalny świetlicy wiejskiej

Zadanie 5

Budowa nawierzchni asfaltowej drogi gminnej (od drogi powiatowej we wsi Kudrawka przez wieś Butrymowce do granicy z drogą wsi Bieniowce i drogą wojewódzką) wraz z obustronnymi chodnikami

Zadanie 6

Budowa zaplecza rekreacyjnego na bazie istniejącej rzeki Sidra

Zadania inwestycyjne zaplanowane do realizacji we wsi Butrymowce w latach 2009-2013 wpisują się w realizację strategicznych celów rozwoju całej gminy, do których zaliczamy:

CEL STRATEGICZNY I Poprawa konkurencyjności gminy
CELE OPERACYJNE: Promocja gminy – zadanie 2 Wspieranie rozwoju turystyki – zadanie 3
CEL STRATEGICZNY II Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury technicznej
CELE OPERACYJNE Rozbudowa sieci kanalizacyjnej – zadanie 1 Rozbudowa i modernizacja dróg – zadanie 5
CEL STRATEGICZNY III Poprawa stanu środowiska kulturowego i pielęgnacja dziedzictwa historycznego
CELE OPERACYJNE Wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego (stowarzyszenia, organizacje kultywujące kulturę lokalną) – zadanie 4 Tworzenie atrakcji turystycznych – zadanie 6

W niniejszym Planie Odnowy Wsi Butrymowce przeznaczono znaczne środki na realizację powyższych zadań. Największą inwestycją będzie budowa drogi asfaltowej oraz remont świetlicy wiejskiej. Pozwoli to na podniesienie walorów wsi, poprawę infrastruktury, co może spowodować większe zainteresowanie ze strony turystów, inwestorów, przyszłych mieszkańców. Powstanie we wsi świetlicy wiejskiej pozwoli na aktywizację mieszkańców, ich zaangażowanie w sprawy społeczności lokalnej.

Szczegółowy opis zadań wraz z podaniem ich celu, harmonogramu, a także kosztów realizacji zawarto w Załączniku nr 1 pt. „Inwestycje i działania planowane do realizacji w

miejsowości Butrymowce w latach 2009 – 2013”.

6. Odbiorcy Planu Odnowy Miejscowości

Odbiorcami projektu są mieszkańcy wsi Butrymowce oraz przyjezdni i turyści. Projekt będzie oddziaływał także na całą gminę Nowy Dwór oraz na powiat sokólski.

7. Wdrożenie i monitorowanie realizacji Planu

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości rozpocznie się poprzez przyjęcie go przez Radę Sołecką wsi Butrymowce, a następnie poprzez przyjęcie go w formie uchwały przez Radę Gminy Nowy Dwór. Podmiotem odpowiedzialnym za jego realizację będzie Wójt Gminy.

Ponadto zostanie powołane ciało wykonawcze Planu Odnowy Miejscowości Butrymowce, czyli zespół, którego zadaniem będzie zarządzanie i koordynacja Planem oraz monitoring realizacji poszczególnych zadań inwestycyjnych.

W skład Zespołu Wykonawczego Planu wejdą:

- ✓ Wójt Gminy,
- ✓ pracownicy Urzędu Gminy,
- ✓ sołtys i Rada Sołecka wsi Butrymowce na czele z sołtysem panem Janem Łogwinem.

Zakres zadań Zespołu obejmuje w szczególności:

- ✓ zapewnienie zgodności realizacji Planu z dokumentami programowymi wyższego rzędu, z tym przede wszystkim ze Strategią Rozwoju Gminy Nowy Dwór na lata 2001-2015;
- ✓ zapewnienie zgodności realizacji Planu z powszechnie obowiązującym prawem, w tym w szczególności z Prawem zamówień publicznych,
- ✓ opracowanie wskaźników realizacji Planu Odnowy Miejscowości,
- ✓ monitoring realizacji Planu (m.in. poprzez zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępu wdrażania oraz przebiegu realizacji poszczególnych projektów wynikających z Planu),
- ✓ wprowadzanie ewentualnych korekt zaplanowanych w dokumencie zadań, w tym w szczególności lat ich realizacji oraz wysokości kosztów realizacją poszczególnych działań,
- ✓ prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych mających na celu upowszechnienie w społecznej świadomości założeń Planu Odnowy,
- ✓ opracowanie i składanie wniosków o finansowanie zewnętrzne.

Przy realizacji swoich obowiązków Zespół może tworzyć korzystać z opinii ekspertów lub firm zewnętrznych.

8. Instrumenty realizacji Planu

Najważniejszym narzędziem realizacji Planu będzie budżet gminy. Zadania wynikające z Planu będą musiały znaleźć swoje odzwierciedlenie w corocznym budżecie Gminy. Budżet na niektóre zadania, zwłaszcza duże inwestycje, będzie wymuszał przygotowanie tzw. „montażu finansowego”, czyli kompozycji środków finansowych z różnych źródeł, pochodzących zarówno z budżetu gminy, jak też z programów krajowych czy unijnych.

Kolejnym niezwykle ważnym narzędziem realizacji Planu powinno być opracowanie Strategii Promocji Gminy Nowy Dwór, uwzględniającej formy i sposoby promocji walorów lokalnych poszczególnych miejscowości, różniących się pomiędzy sobą unikatowymi zasobami i walorami.

9. Promocja Planu Odnowy Miejscowości

Głównymi celami działań informacyjno-promocyjnych związanych z Planem Odnowy Butrymowice będzie:

- ✓ upowszechnienie informacji na temat inwestycji planowych w Nowy Dwórce do roku 2013 wraz ze wskazaniem szacunkowych kosztów realizacji projektów;
- ✓ wskazanie możliwości uzyskania zewnętrznego dofinansowania na odnowę wsi;
- ✓ bieżące informowanie opinii publicznej o zakresie i wymiarze otrzymanej pomocy unijnej dla poszczególnych projektów.

Grupami docelowymi promocji Planu Odnowy Miejscowości Butrymowice będzie przede wszystkim społeczność lokalna wsi, czyli jej mieszkańcy, ale także gminne władze samorządowe, lokalne organizacje i instytucje funkcjonujące na terenie gminy Nowy Dwór. Informacja o dokumencie będzie także ukierunkowana „na zewnątrz”, czyli do władz wojewódzkich oraz różnego typu organizacji społecznych i pozarządowych, samorządów gospodarczych, działających nie tylko na szczeblu lokalnym, ale także regionalnym.

Osiągnięcie wskazanych powyżej celów działań promocyjno-informacyjnych stanie się możliwe po zastosowaniu różnorodnych form promocji, do których zaliczyć należy:

- ✓ prezentację założeń Planu Odnowy Miejscowości na sesji Rady Gminy;
- ✓ publikację całego tekstu dokumentu na BIP gminnym;
- ✓ publikacje, broszury informacyjne, materiały audiowizualne, ulotki pozwalające w łatwy, przystępny i atrakcyjny sposób przekazywać założenia Planu Odnowy Miejscowości Butrymowice, a także wiedzę o Unii Europejskiej i dostępnej pomocy, jak również roli instytucji samorządowych w zarządzaniu tą pomocą;
- ✓ współpracę z mediami regionalnymi w zakresie przekazywania informacji na temat realizacji założeń Planu Odnowy.

10. Podsumowanie

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości Butrymowice zakłada realizację zadań mających na celu poprawę jakości życia jej mieszkańców. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności lokalnej społeczności, wzrost integracji społecznej mieszkańców wsi oraz rozwój form współpracy na rzecz rozwoju miejscowości poprzez promocję jej unikatowych wartości. Zakładane do realizacji przedsięwzięcia mają w konsekwencji doprowadzić do wzrostu znaczenia wsi jako ośrodka o funkcjach turystycznych - miejsca rekreacji i turystyki weekendowej dla mieszkańców oraz przyjezdnych i turystów.

Mimo niewątpliwych walorów wsi nie obserwuje się bardzo dużego wpływu turystyki na jej gospodarkę. W Butrymowicach nie jest rozwinięta działalność agroturystyczna, a warto podkreślić, że taka forma organizacji gospodarstw rolnych byłaby istotnym dodatkiem do ich dotychczasowej działalności i dawałaby szansę zmniejszenia bezrobocia. Stworzona zostałaby również możliwość promocji wsi i wzrost napływu turystów w przyszłych latach, co pociągnęłoby pobudzenie popytu i ożywienie gospodarcze. Niezbędnym warunkiem do wzrostu napływu turystów jest także rozbudowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej (planowana budowa ścieżek rowerowych oraz budowa zaplecza rekreacyjnego na bazie istniejącej rzeki Sidra).

Załącznik 1. Inwestycje i działania planowane do realizacji w miejscowości Butrymowce w latach 2009-2013

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Cel i przeznaczenie zadania	Szacunkowy koszt zadania w PLN	Źródła Finansowania		Planowany harmonogram realizacji				
						2009	2010	2011	2012	2013
1.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Poprawa warunków sanitarnych, zmniejszenie wpływu na środowisko, podniesienie komfortu życia mieszkańców, podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej miejscowości	100 000	Środki własne	10 000		10 000			
				PROW	90 000		90 000			
				RPO WP						
				PO KL						
				Inne dotacje						
				Kredyty i pożyczki						
2.	Program promocji miejscowości	Promocja walorów historycznych, turystycznych i przyrodniczych wsi i jej okolic	50 000	Środki własne	10 000		10 000			
				PROW						
				RPO WP						
				PO KL						
				Inne dotacje	40 000			40 000		
				Kredyty i pożyczki						
3.	Budowa ścieżek rowerowych Butrymowce, Chilmony, Koniuszki, Lipsk, Harasimowicze	- Rozwój bazy turystycznej w regionie, -poprawa dostępności do infrastruktury sportowej, - Wzrost roli turystyki, sportu i rekreacji jako czynników stymulujących wzrost społeczny i gospodarczy	800 000	Środki własne	80 000				80 000	
				PROW	720 000				720 000	
				RPO WP						
				PO KL						
				Inne dotacje						
				Kredyty i pożyczki						
	Remont kapitalny świetlicy wiejskiej	Podniesienie jakości życia kulturalnego mieszkańców wsi poprzez remont budynku	1 300 000	Środki własne	130 000		130 000			
				PROW	1 070 000		1 070 000			

4.				RPO WP						
				PO KL						
				Inne dotacje	100 000		100 000			
				Kredyty i pożyczki						
5.	Budowa nawierzchni asfaltowej drogi gminnej (od drogi powiatowej we wsi Kudrawka przez wieś Butrymowce do granicy z drogą wsi Bieniowce i drogą wojewódzką) wraz z obustronnymi chodnikami	-podniesienie standardu transportu kołowego, - zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym	3 000 000	Środki własne	300 000			300000		
				PROW	2 700 000			2 700000		
				RPO WP						
				PO KL						
				Inne dotacje						
				Kredyty i pożyczki						
6.	Budowa zaplecza rekreacyjnego na bazie istniejącej rzeki Sidra	Zabezpieczenie turystów w: - Kampingi, - Sprzęt rekreacyjny	700 000	Środki własne	70 000				70 000	
				PROW	630 000				630 000	
				RPO WP						
				PO KL						
				Inne dotacje						
				Kredyty i pożyczki						

Tabela 1 Liczba mieszkańców Butrymowiec w latach 2006-2008	6
Tabela 2 Liczba urodzeń w miejscowości Butrymowce w latach 2006-2008	7
Tabela 3 Liczba małżeństw zawieranych w latach 2006-2008	7
Tabela 4 Liczba zameldowań i wymeldowań we wsi Butrymowce w latach 2006-2008	7
Tabela 5 Liczba gospodarstw w Butrymowcach	11
Tabela 6 Klasyfikacja gleboznawcza sołectwa Butrymowce w ha (stan na dzień: 2009.07.23)	11
Tabela 7 Zestawienie dróg powiatowych przebiegających przez Butrymowce	11